

Súd: Okresný súd Žiar n/H
Spisová značka: 5C/124/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415203293
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2015:6415203293.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobcu: Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Hlavná 104, Košice, IČO: 47 243 368, zastúpený advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom, so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica proti žalovanej: S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, X., o návrhu na zaplatenie sumy 243 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 150 € s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne počítaný od 27.01.2014 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd čo do zvyšku návrh žalobcu z a m i e t a.

Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania a zaplatiť ich do rúk právneho zástupcu žalobcu Mgr. Henricha Schindlera, pozostávajúce z trov na zaplatenom súdnom poplatku vo výške 3,87 € a trov právneho zastúpenia vo výške 14,05 €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 01.04.2015 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 243 € s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 178 € od 27.01.2014 do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že dňa 14.01.2014 uzavrel so žalovanou Rámcovú zmluvu o poskytovaní spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb a Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorých jej poskytol úver vo výške 150 €, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť celkovo v sume 178 €, ktorá suma je tvorená súčtom poskytnutého úveru a celkových nákladov za poskytnutie úveru vo výške 28 €. Keďže žalovaná úver nevrátila v lehote splatnosti do 26.01.2014, dostala sa s jeho plnením do omeškania, preto si voči nej uplatnil aj úrok z omeškania. Voči žalovanej si uplatnil aj náhradu skutočne vynaložených nákladov vo výške 65 €, s ktorými poplatkami spojenými s porušením povinnosti riadne a včas splácať svoj záväzok, žalovanú v zmluve riadne oboznámil.

O návrhu žalobcu rozhodol tunajší súd najskôr platobným rozkazom č. k. 5C/124/2015 - 21 zo dňa 16.04.2015, ktorým návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Voči predmetnému platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote odpor, čím došlo zo zákona k zrušeniu platobného rozkazu v plnom rozsahu s poukazom na § 174 ods. 2 prvá veta O.s.p. Žalovaná v podanom odpore uviedla, že návrh žalobcu považuje za nedôvodný v časti o zaplatenie poplatku vo výške 28 €, ktorý poplatok považuje za neprijateľný a úžerný, keď v prípade, ak by tento nahrádzal úrok, ročne by predstavoval 679,56 %. Uviedla, že žalobca nepreukázal, aké náklady vo výške 28 € mal v súvislosti s poskytnutím úveru, tiež nepreukázal z čoho pozostávajú uplatnené skutočne vynaložené náklady vo výške 65 € a náklady v súvislosti s výzvami vo výške 55 €, v ktorej časti návrh tiež považuje za nedôvodný. Žalovaná žiadala o poskytnutie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zo strany žalobcu.

Žalobca a jeho právny zástupca sa pojednávania nariadeného na deň 09.12.2015 nezúčastnili, svoju neúčasť ospravedlnili súhlasiac s rozhodnutím vo veci v ich neprítomnosti. Žalovaná svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd preto v záujme hospodárnosti konania prejednal vec neprítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu, keď pritom v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to výpisom z obchodného registra žalobcu, Rámcovou zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb, Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, výpisom z účtu žalobcu, upomienkou o nezaplatení pohľadávky zo dňa 26.03.2014, urgenciou nezaplatenej pohľadávky zo dňa 02.04.2014, upozornením na hrozbu exekúcie zo dňa 22.05.2014 a poslednou výzvou zo dňa 29.05.2014.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 1 ods. 3 písm. l) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace s výnimkou iného úveru alebo pôžičky podľa § 24.

Podľa § 2 Zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie,
- c) dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku,
- d) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 8 Zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, práva spotrebiteľa ustanovené týmto zákonom nemožno vopred zmluvne vylúčiť ani obmedziť, a to bez ohľadu na právny poriadok, ktorým sa zmluvný vzťah riadi. Zmluva na diaľku nesmie obsahovať ustanovenia, ktorými by sa spotrebiteľ vopred vzdával akýchkoľvek práv, a ustanovenia, že dokazovanie týkajúce sa splnenia všetkých povinností dodávateľa alebo časti povinností dodávateľa, ktoré preňho vyplývajú z tohto zákona, spočíva na spotrebiteľovi.

Podľa § 13 ods. 3 Zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak tento zákon neustanovuje inak, na zmluvy na diaľku a na právne vzťahy, ktoré z nich vzniknú, sa vzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh žalobcu je len čiastočne dôvodný.

Súd mal z Rámcovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb (ďalej len „Rámcová zmluva“) a zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (ďalej len „Zmluva“) preukázané, že žalobca so žalovanou uzavreli dňa 14.01.2014 tzv. zmluvy na diaľku v súlade s ustanoveniami Zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Sporné zmluvy boli uzavreté tak, že žalovaná prijala návrh Rámcovej zmluvy a Zmluvy zo strany žalobcu v súlade s čl. III bod 3. Rámcovej zmluvy, na základe čoho jej žalobca poskytol bezúročne finančné prostriedky vo výške 150 €. Predpokladom uzatvorenia Zmluvy a Rámcovej zmluvy bola registrácia žalovanej ako spotrebiteľa na adrese internetového sídla žalobcu ako veriteľa za účelom zriadenia užívateľského účtu a žiadosť o uzatvorenie Zmluvy, o ktorú bol

oprávnený požiadať výlučne spotrebiteľ s vytvoreným užívateľským účtom. Rámcová zmluva, Zmluva a jej prípadné prílohy nadobudli platnosť a účinnosť dňom vyjadrenia súhlasu oboma zmluvnými stranami s ich textom. V prípade veriteľa bol súhlas vyjadrený zaslaním predzmluvného formulára obsahujúceho informácie o podmienkach spotrebiteľského úveru a návrhu Zmluvy spotrebiteľovi formou elektronickej pošty. Zaregistrovaný spotrebiteľ vyjadril svoj súhlas kliknutím na odkaz, ktorý mu bol zaslaný veriteľom prostredníctvom elektronickej pošty. Žalovaná sa zaviazala žalobcovi vrátiť celkovú čiastku 178 €, ktorú tvorí súčet poskytnutej sumy a celkových nákladov (príslušenstvo) vyjadrených pevnou sumou vo výške 28 €. Celkové náklady predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorej spôsob výpočtu je uvedený v čl. IV bod 8. Rámцovej zmluvy. Poskytnuté finančné prostriedky sa žalovaná zaviazala vrátiť dňa 26.01.2014.

Vzhľadom na obsah záväzku účastníkov konania, ktorý svojou povahou výslovne nenapĺňa žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka (nejde o žiaden osobitný zmluvný typ), možno právny vzťah medzi účastníkmi konania podriaďiť pod všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 488 a § 489) a tiež ustanovenia Občianskeho zákonníka o nepomenovanej zmluve (§ 51).

Z vykonaného dokazovania Zmluvou a výpisom z účtu žalobcu mal sú preukázané, že žalobca poskytol žalovanej sumu 150 €, ktorú sumu jej v súlade s dojednaním v Zmluve previedol na účet v banke v nasledujúci pracovný deň po uzavretí zmluvy, dňa 15.01.2014. Za poskytnutie finančných prostriedkov neboli dojednané úroky.

Na základe uvedeného mal súd preukázanú existenciu záväzkového právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou a v nadväznosti na zmluvné posúdenie pohľadávky aj aktívnu legitímáciu žalobcu v predmetnom spore.

Sporná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovanú je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o pôžičke je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na záväzkový právny vzťah žalobcu a žalovanej aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv. Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ.

Predmetná Zmluva nie je zmluvou o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, nakoľko povinnou náležitosťou zmluvy o úvere (§ 497 v spojení s § 263 ods. 2 Obchodného zákonníka) je povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky úroky, čo v prejednávanom prípade nebolo splnené, keďže finančné prostriedky boli žalovanej poskytnuté bezúročne.

S ohľadom na obsah zmluvného záväzku nejde ani o zmluvu o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ktorá zmluva je tzv. reálnym kontraktom. V prejednávanej veci bolo totiž dojednané poskytnutie finančných prostriedkov za podmienok dojednaných v Zmluve, nešlo o reálne poskytnutie (odovzdanie) finančných prostriedkov žalovanej v čase uzavretia zmluvy.

Spornú zmluvu nebolo možné podriaďiť ani pod právny režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže išlo o krátkodobé poskytnutie finančných prostriedkov so splatnosťou do 26.01.2014, t. j. do dvoch týždňov od uzavretia zmluvy, pričom podľa § 1 ods. 3 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch platí, že spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace s výnimkou iného úveru alebo pôžičky podľa § 24.

Keďže žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 150 € a súdu nebol predložený žiaden dôkaz svedčiaci o tom, že by žalovaná uhradila žalobcovi čo i len časť poskytnutej sumy, rovnako ako nebolo predložené žiadne tvrdenie ani predložený žiadny dôkaz svedčiaci o tom, že by záväzok žalovanej zaplatiť poskytnutú sumu zanikol prípadne iným spôsobom než splnením. Súd preto návrhu žalobcu v tejto časti vyhovel.

Žalovaná je v omeškani s plnením peňažného dlhu, preto súd prisúdil žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 150 € počítaný od 27.01.2014 do zaplattenia. Pri určení výšky úroku z omeškania vychádzal súd zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu 27.01.2014 (prvý deň omeškania žalovanej s dlžnou sumou, t.j. deň nasledujúci po uplynutí lehoty na vrátenie poskytnutej sumy) predstavovala 0,25 % ročne (0,25 % + 5 % = 5,25 %), žalobcovi tak vzniklo právo na úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne. Súd žalobcovi vyhovel aj pokiaľ ide o žalované príslušenstvo pohľadávky, pričom úroky z omeškania mu priznal v žalovanej výške 5,25 % ročne, avšak len z prisúdenej sumy 150 €.

Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania sa súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 01.02.2013, keďže záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania vznikol po tomto dátume.

Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú sumu 28 € titulom „poplatku za poskytnutie úveru“, súd dospel k záveru, že v tejto časti návrh žalobcu nie je dôvodný. Žalobca so žalovanou dojednali platenie „poplatku za poskytnutie úveru“, ktorý má nepochybne povahu odplaty za poskytnuté finančné prostriedky. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Žalobcom stanovená výška poplatku 28 € však predstavuje 18,66 % (1/5 - inu) z poskytnutej sumy 150 €, čo vzhľadom na jej výšku, spôsob jej poskytnutia a dobu trvania zmluvy (necelé dva týždne) nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Žalobca zároveň nijakým spôsobom nepreukázal, že by v súvislosti s poskytnutím sumy 150 € žalovanej skutočne vynaložil náklady v sume 28 €.

V súvislosti s úrokmi pri poskytovaní peňažnej pôžičky (resp. úveru) súd dáva do pozornosti, že úroky je potrebné odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostal s peňažným plnením do omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné napr. pri peňažnej pôžičke dojsť k úrokom, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke (resp. úvere) však koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke (resp. zmluvu o úvere) v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní spotrebiteľských úverov v obdobných prípadoch. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy platí, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Poplatok 28 € plniaci zrejme funkciu odplaty za poskytnuté finančné prostriedky predstavoval v percentuálnom vyjadrení 18,66 % z poskytnutej sumy. Ide o odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov so splatnosťou dva týždne, pričom takáto výška odplaty predstavuje ročnú sadzbu odplaty minimálne 223,92 %, čo je neprimeraná odplata, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v sornej zmluve až 15,3-násobne (teda

podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, ktorá v mesiaci január 2014 činila 14,70 % ročne pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1 roka (zdroj: www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> - banková úroková štatistika). Z tohto zistenia vyvodil súd právny záver o neplatnosti takéhoto dojednania v zmluve o pôžičke pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Aj keď žalobca v súvislosti s dojednaním poplatku vo výške 28 € odvolával na ustanovenie § 499 Obchodného zákonníka, ktoré určuje, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa, súd k tomuto uvádza, že dojednanie takejto odplaty (plniaceho funkciu jednorazového poplatku) predpokladá dojednanie úveru, teda uzavretie zmluvy o úvere so všetkými jeho náležitosťami podľa § 497 Obchodného zákonníka, čo v prejednávanej veci splnené nebolo. Nemožno sa potom odvolávať na dojednanie odplaty, keď nebolo preukázané dojednanie úveru.

Podaným návrhom si žalobca uplatnil voči žalovanému aj nárok na zaplatenie sumy 65 € ako sumy skutočne vynaložených nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti so zasielaním výziev žalovanej (zo dňa 26.03.2014, 02.04.2014, 22.05.2014 a 29.05.2014), ktorými výzvami žiadal žalovanú o splnenie jej záväzku. Žalobca nárok na zaplatenie sumy 65 € odôvodnil skutkovým tvrdením, že v zmysle čl. IV bod 5. Rámцovej zmluvy si voči žalovanej uplatňuje náhradu skutočne vynaložených nákladov, pričom žalovaná bola pred uzavretím Rámцovej zmluvy riadne oboznámená s poplatkami súvisiacimi s porušením povinností splniť riadne a včas svoj záväzok. Žalobca však súdu nepreukázal, aké náklady mu reálne vznikli v súvislosti s vypracovaním a zasielaním uvedených výziev žalovanej. Samotné dojednanie čl. IV. bod 5 Rámцovej zmluvy je výlučne na prospech žalobcu, pričom žalovaná vzhľadom na formulárový charakter tohto dojednania, ako aj celej Rámцovej zmluvy nemala možnosť akokoľvek ovplyvniť toto dojednanie, resp. osobitne vyjednať jeho obsah. Podľa § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy platí, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Uvedené zmluvné dojednanie, text ktorého bol žalovanej predložený spolu s Rámцovou zmluvou a Zmluvou ako vopred pripravený formulár podľa názoru súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej. Z týchto dôvodov považoval súd ustanovenie čl. IV. bod 5. Rámцovej zmluvy týkajúce sa skutočne vynaložených nákladov žalobcu za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže nebol dojednaný individuálne a odporuje dobrým mravom. Žalobca totiž na jednej strane uvádza, že ide o skutočne vynaložené náklady, na strane druhej tieto náklady stanovuje paušálne, navyše v neprimeranej výške (minimálne 10 € za upomienku). Nie je zároveň vylúčené, že žalobca môže žalovanú vyzývať na splnenie jej záväzku aj niekoľkými po sebe nasledujúcimi výzvami v snahe navýšiť svoju pohľadávku, keďže za spracovanie výziev žalobca uplatňuje podľa názoru súdu neprimerane vysoké poplatky od 10 € až do 30 €. Dôvod neplatnosti sa vzťahuje na článok IV. bod 5 Rámцovej zmluvy, ktoré dojednanie s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka možno oddeliť od zvyšnej časti právneho úkonu - Rámцovej zmluvy.

Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 243 € s príslušenstvom, súd v prevyšujúcej časti uplatneného nároku (poplatok 28 € a náklady 65 € - spolu 93 € s príslušenstvom) návrh žalobcu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vo veci bol úspešnejší žalobca, ktorému vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Jeho úspech predstavuje v percentuálnom vyjadrení 61,72 % zo žalovanej sumy 243 €, úspech žalovanej predstavuje 38,28 % (neúspech žalobcu je úspechom žalovanej). Čistý úspech žalobcu potom predstavuje 23,44 % (61,72 % mínus 38,28 %). Preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov na zaplatenom súdnom poplatku z návrhu v rozsahu 3,87 € (23,44 % zo sumy 16,50 €) a z trov právneho zastúpenia za dva účelne vynaložené úkony právnej služby: 1/ príprava a prevzatie zastúpenia dňa 19.02.2015 v sume 21,58 € (pri základe určenom podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „vyhláška“) + 8,39 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky), 2/ podanie návrhu na súd v sume 21,58 € + 8,39 € režijný paušál, spolu 59,94 €, z čoho 23,44 % činí 14,05 €.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je žalovaná povinná zaplatiť priznanú náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia právnomu zástupcovi žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 - tich dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j. rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, rozhodlo sa bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j. týkajú sa podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., účastník konania ich bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa, f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).